

DỰ THẢO

BÁO CÁO

Đánh giá tác động của chính sách liên quan đến hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Bình Phước

I. XÁC ĐỊNH VẤN ĐỀ CHÍNH SÁCH CẦN GIẢI QUYẾT

1. Bối cảnh xây dựng chính sách

Trong những năm qua, UBND tỉnh đã kịp thời triển khai, thực hiện các quy định của pháp luật về công tác giám định tư pháp nói chung, các chính sách đối với hoạt động giám định tư pháp, chính sách hỗ trợ cho người giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp nói riêng trên địa bàn tỉnh (*thực hiện tại Quyết định số 01/2014/QĐ-TTg ngày 01/01/2014 của Thủ tướng Chính phủ; Thông tư 02/2009/TT-BTP ngày 17/9/2009 của Bộ Tư pháp*). Qua đó, đã khuyến khích động viên đội ngũ người giám định tư pháp hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, phục vụ cho hoạt động khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử và công tác thi hành án hình sự, hành chính, góp phần quan trọng vào việc giải quyết các vụ án, vụ việc được chính xác, khách quan và đúng pháp luật, cung cấp nguồn chứng cứ khoa học, tin cậy giúp cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng trong hoạt động chứng minh theo quy định của pháp luật tố tụng, góp phần quan trọng vào việc điều tra, truy tố, xét xử các vụ án được chính xác, khách quan và đúng pháp luật đồng thời bảo đảm phát hiện chính xác và xử lý công minh, kịp thời mọi hành vi phạm tội, phòng ngừa, ngăn chặn tội phạm, không để lọt tội phạm, không làm oan người vô tội; góp phần bảo vệ công lý, bảo vệ quyền con người, quyền công dân, bảo vệ chế độ Xã hội chủ nghĩa, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân, giáo dục mọi người ý thức tuân theo pháp luật, đấu tranh phòng ngừa, phòng, chống tội phạm. Qua đó, lành mạnh hóa các hoạt động kinh tế xã hội góp phần ổn định và phát triển kinh tế, xã hội của tỉnh.

Thực hiện Nghị quyết số 49-NQ/TW ngày 02/6/2005 của Bộ Chính trị về chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020 theo đó xác định “*Hoàn thiện chế định giám định tư pháp. Nhà nước cần đầu tư cho một số lĩnh vực giám định để đáp ứng yêu cầu thường xuyên của hoạt động tố tụng. Thực hiện xã hội hóa đối với các lĩnh vực có nhu cầu giám định không lớn, không thường xuyên. Quy định chặt chẽ, rõ ràng về trình tự, thủ tục, thời hạn trưng cầu và thực hiện giám định. Ban hành quy chuẩn giám định phù hợp với từng lĩnh vực. Xác định rõ cơ chế đánh giá kết luận giám định, bảo đảm đúng đắn, khách quan để làm căn cứ giải quyết vụ việc.*”; Luật Giám định tư pháp và các văn bản hướng dẫn thi hành về công tác giám định. Tuy nhiên, việc thực hiện chế độ, chính sách hỗ trợ đối người giám định tư pháp của đã được ban hành từ những năm 2009 và 2014 (*Quyết định số 01/2014/QĐ-TTg ngày 01/01/2014 của Thủ tướng Chính phủ; Thông tư 02/2009/TT-BTP ngày 17/9/2009 của Bộ Tư pháp*). Vì vậy mức hỗ trợ chưa động

viên, khuyến khích đội ngũ người giám định yên tâm thực hiện nhiệm vụ, đồng thời chưa phù hợp với tình hình thực tiễn phát triển kinh tế, xã hội trong giai đoạn hiện nay.

Dự báo, tình hình kinh tế, xã hội của tỉnh trong những năm tới phát triển mạnh, cùng với đó các loại tội phạm diễn biến phức tạp, khó lường. Đòi hỏi các lực lượng đấu tranh phòng, chống tội phạm chuẩn bị các điều kiện cần thiết đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ phòng, chống tội phạm trong tình hình mới, không để bị động bất ngờ trong mọi tình huống. Hoạt động giám định tư pháp cũng phải chuẩn bị nguồn nhân lực để đáp ứng yêu cầu của cơ quan tiến hành tố tụng như: khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử và công tác thi hành án hình sự, hành chính. Vì vậy việc tham mưu UBND tỉnh trình HĐND tỉnh thông qua Nghị quyết hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh là cần thiết.

2. Mục tiêu xây dựng chính sách

- Thể chế hóa kịp thời các chủ trương của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước về công tác giám định tư pháp.

- Thông qua chính sách hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh là phù hợp với tình hình thực tế của địa phương, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ công tác giám định tư pháp trong tình hình mới, động viên, khuyến khích giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp yên tâm công tác góp phần cùng với cơ quan tiến hành tố tụng hoàn thành nhiệm vụ chính trị được giao.

- Khuyến khích đội ngũ giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp phấn đấu nâng cao năng lực chuyên môn, tinh thần thái độ phục vụ đáp ứng yêu cầu của cơ quan, đơn vị khi tiến hành trưng cầu giám định.

- Các kết luận giám định chính xác, khách quan và đúng pháp luật góp phần hạn chế oan sai, bỏ lọt tội phạm. Qua đó làm lành mạnh hóa các quan hệ kinh tế, xã hội góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh trong tình hình mới.

II. ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA CHÍNH SÁCH

1. Xác định chính sách

Để tham mưu UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết “***Quy định mức hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Bình Phước***”, Sở Tư pháp đã tiến hành xây dựng dự thảo Báo cáo đánh giá tác động chính sách với sự đóng góp các phòng, đơn vị thuộc Sở. Dự thảo Báo cáo đánh giá tác động tập trung vào các nội dung, cụ thể như sau:

Chính sách: Sự cần thiết tham mưu UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết “***Quy định mức hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Bình Phước***”.

2. Nội dung đánh giá tác động đối với chính sách

2.1. Chính sách:

Sự cần thiết tham mưu UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết *“Quy định mức hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Bình Phước”*.

2.2. Xác định vấn đề bất cập

a) Chính sách hỗ trợ giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh thực hiện theo các quy định của Trung ương (tại Quyết định số 01/2014/QĐ-TTg ngày 01/01/2014 của Thủ tướng Chính phủ; Thông tư 02/2009/TT-BTP ngày 17/9/2009 của Bộ Tư pháp), tỉnh Bình Phước chưa có chính sách riêng nào hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp, đồng thời các chế độ, chính sách hỗ trợ theo quy định của pháp luật đối người giám định tư pháp đã được Trung ương ban hành từ những năm 2009; 2014 . Vì vậy chưa phù hợp với tình hình phát triển kinh tế xã hội tại thời điểm hiện tại. Bên cạnh đó đội ngũ giám định tư pháp gặp những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện nhiệm vụ như:

- Thường xuyên tiếp xúc với môi trường độc hại, hóa chất, nguồn sáng có bức sóng cao, nguồn bệnh nguy hiểm ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe, tuổi thọ của giám định viên.

- Áp lực công việc ngày càng cao (Phòng Kỹ thuật hình sự - Công an tỉnh với 17 giám định viên tư pháp. Năm 2019 là 1051 vụ, việc, năm 2021 là 1219 vụ việc).

- Đội ngũ giám định viên tư pháp Phòng Kỹ thuật hình sự, Trung tâm pháp y thường xuyên làm ngoài giờ để có kết luận phục vụ cho hoạt động cơ quan tiến hành tố tụng.

Vì vậy chưa động viên, khuyến khích người thực hiện giám định tư pháp, trách nhiệm công việc cao, áp lực lớn nên việc ban hành chính sách hỗ trợ giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh là cần thiết.

b) Đối tượng được hỗ trợ bao gồm:

- Giám định viên tư pháp đang công tác tại Phòng Kỹ thuật hình sự - Công an tỉnh và Trung tâm pháp y tỉnh - Sở Y tế được Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh bổ nhiệm theo quy định.

- Người giúp việc cho giám định viên tư pháp đang công tác tại Phòng Kỹ thuật hình sự - Công an tỉnh và Trung tâm pháp y tỉnh - Sở Y tế có quyết định phân công nhiệm vụ của Thủ trưởng cơ quan, đơn vị quản lý.

- Giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc đang công tác tại các cơ quan, đơn vị khác được Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh bổ nhiệm hoặc công nhận và được Thủ trưởng cơ quan cử tham gia giám định hoặc cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng trưng cầu trực tiếp.

- Người giúp việc cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc tại các cơ quan, đơn vị khác khi thực hiện giám định, có quyết định phân công nhiệm vụ của Thủ trưởng cơ quan, đơn vị quản lý hoặc văn bản xác nhận của giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc được trưng cầu thực hiện giám định.

- Số lượng người giúp việc cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc không quá 02 người/vụ việc giám định.

c) Mức hỗ trợ

- Giám định viên tư pháp làm việc tại Phòng kỹ thuật hình sự Công an tỉnh và Trung tâm pháp y tỉnh: hỗ trợ 1.000.000 đồng/người/tháng (*một triệu đồng một người trên một tháng*);

- Người giúp việc cho giám định viên tư pháp làm việc tại Phòng kỹ thuật hình sự Công an tỉnh và Trung tâm pháp y tỉnh: 500.000 đồng/người/tháng.

- Giám định viên, người giám định tư pháp theo vụ việc: 1.000.000 đồng/người/vụ việc.

- Người giúp việc cho giám định viên, người giám định tư pháp theo vụ việc: 500.000 đồng/vụ việc.

- Đối với các Giám định viên tư pháp, người giúp việc cho Giám định viên tư pháp làm việc tại Phòng kỹ thuật hình sự công an tỉnh và Trung tâm pháp y tỉnh ngoài mức hỗ trợ quy định hàng tháng còn được hỗ trợ thêm theo từng vụ việc, cụ thể như sau như sau:

- + Giám định viên tư pháp: 500.000đồng/người/vụ (*năm trăm nghìn đồng một người trên một vụ, việc*)

- + Người giúp việc cho Giám định viên Tư pháp: 150.000 đồng/người/vụ (*một trăm nghìn đồng một người trên một vụ*).

d) Nguồn kinh phí hỗ trợ

Nguồn kinh phí hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc, người giúp việc cho người giám định pháp trên địa bàn tỉnh do ngân sách địa phương bảo đảm và được bố trí trong dự toán kinh phí hằng năm của các đơn vị theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước.

Các cơ quan, đơn vị sử dụng ngân sách chịu trách nhiệm thanh quyết toán theo quy định của pháp luật về ngân sách.

2.3 Ước tính kinh phí hỗ trợ trong 1 năm theo dự thảo Nghị quyết (lấy số liệu đến ngày 31/10/2022 để tạm tính)

a) Kinh phí hỗ trợ Giám định viên tư pháp làm việc tại Phòng kỹ thuật hình sự Công an tỉnh và Trung tâm pháp y tỉnh: hỗ trợ 1.000.000 đồng/người/tháng (*một triệu đồng một người trên một tháng*); kinh phí người giúp việc cho giám định viên tư pháp làm việc tại Phòng kỹ thuật hình sự Công an tỉnh và Trung tâm pháp y tỉnh: 500.000 đồng/người/tháng (1) cụ thể:

- Tại Phòng Kỹ thuật hình sự - Công an tỉnh có 18 giám định viên và 10 người giúp việc.

18 giám định viên x 1.000.000 x 12 tháng = 216.000.000 đồng (*Hai trăm mười sáu triệu đồng*).

8 người giúp việc x 500.000 x 12 tháng = 48.000.000 đồng (*Bốn mươi tám triệu đồng*)

- Tại Trung tâm pháp y - Sở Y tế có 17 giám định viên (5 giám định viên chuyên trách và 12 giám định viên kiêm nhiệm và 6 người giúp việc)

5 giám định viên x 1.000.000 x 12 tháng = 60.000.000 (*Sáu mươi triệu đồng chẵn*)

6 người giúp việc x 500.000 x 12 tháng = 36.000.000 (*Ba mươi sáu triệu đồng*)

b) Kinh phí Giám định viên, người giám định tư pháp theo vụ việc: 1.000.000 đồng/người/vụ việc (2), cụ thể: (dự kiến 20 vụ, việc)

20 vụ, việc x 1.000.000 = 20.000.000 đồng (*Hai mươi triệu đồng*)

c) Đối với các Giám định viên tư pháp, người giúp việc cho Giám định viên tư pháp làm việc tại Phòng kỹ thuật hình sự công an tỉnh và Trung tâm pháp y tỉnh ngoài mức hỗ trợ quy định hàng tháng còn được hỗ trợ thêm theo từng vụ việc. “Giám định viên tư pháp: 500.000đồng/người/vụ (*năm trăm nghìn đồng một người trên một vụ, việc*) Người giúp việc cho Giám định viên Tư pháp: 150.000 đồng/người/vụ (*một trăm năm mươi nghìn đồng một người trên một vụ*)” (lấy số liệu 31/10/2022 để tạm tính) (3), cụ thể:

+ Tại Phòng Kỹ thuật hình sự - Công an tỉnh (mỗi vụ việc 1 trợ lý giúp việc):

1080 người/vụ/việc x 500.000/người/vụ việc + 1080 vụ việc x 150.000 đồng/người/vụ việc = 702.000.000 đồng (*Bảy trăm linh hai triệu đồng*)

+ Tại Trung tâm pháp y - Sở Y tế (mỗi vụ việc 1 trợ lý giúp việc):

450 vụ việc x 500.000 + 450 người giúp việc x 150.000 = 292.000.000 đồng (*Hai trăm chín hai triệu đồng*).

Tổng kinh phí ngân sách địa phương hỗ trợ 1 năm cho đội ngũ giám định viên tính số liệu vụ việc đến ngày 31/10/2022 khoảng 1.374.000.000 (Một tỷ ba trăm bảy mươi tư triệu đồng)

3. Mục tiêu giải quyết vấn đề

Việc xây dựng tham mưu UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết “***Quy định mức hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Bình Phước***” hướng đến các mục tiêu sau:

- Thứ nhất, thể chế hóa kịp thời các chủ trương của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước về công tác giám định tư pháp.
- Thứ hai, động viên, khuyến khích giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp yên tâm công tác góp phần cùng cơ quan tiến hành tố tụng hoàn thành nhiệm vụ chính trị được giao.
- Thứ ba, khuyến khích đội ngũ giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp phấn đấu nâng cao năng lực chuyên môn, tinh thần thái độ phục vụ đáp ứng yêu cầu của cơ quan, đơn vị khi tiến hành trưng cầu giám định.

3.1. Các giải pháp đề xuất để giải quyết vấn đề

Tham mưu UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết “***Quy định mức hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Bình Phước***” sẽ có những tác động tích cực như sau:

- Từng bước hoàn thiện thể chế về công tác giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Bình Phước.
- Phục vụ cho hoạt động khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử và công tác thi hành án hình sự, hành chính, góp phần quan trọng vào việc giải quyết các vụ án, vụ việc được chính xác, khách quan và đúng pháp luật.
- Làm lành mạnh hóa các quan hệ kinh tế, xã hội góp phần thúc đẩy sản xuất phát triển góp phần phát triển kinh tế, xã hội và đảm bảo quốc phòng, an ninh...

Về chi phí: Việc xây dựng và tổ chức thực hiện Nghị quyết “***Quy định mức hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Bình Phước***” sẽ làm phát sinh các chi phí liên quan đến biên soạn Nghị quyết và các văn bản, tài liệu hướng dẫn áp dụng và chi phí hỗ trợ theo Nghị quyết. Các chi phí như vậy là tối thiểu, cần thiết và không gây tốn kém quá nhiều cho ngân sách nhà nước.

3.2. Tác động về kinh tế

a. Tác động tích cực

- Động viên, khuyến khích đội ngũ giám định viên tư pháp hoàn thành tốt nhiệm vụ. Các kết luận giám định phục vụ cho hoạt động điều tra, truy tố, xét xử và công tác thi hành án hình sự, hành chính, góp phần quan trọng vào việc giải quyết các vụ án, vụ việc được chính xác, khách quan và đúng pháp luật. Qua đó làm lành mạnh hóa các quan hệ kinh tế, xã hội...

- Đảm bảo việc thương tôn Hiến pháp và pháp luật các hoạt động kinh tế, xã hội tuân thủ đúng quy định của pháp luật.

b. Tác động tiêu cực:

Hàng năm ngân sách địa phương chỉ khoảng **1.374.000.000** đồng hỗ trợ. Trong khi việc thu ngân sách của tỉnh cũng còn có những khó khăn nhất định....

3.3. Tác động về xã hội

a. Tác động tích cực

Chính sách hỗ trợ kinh phí cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp góp phần khuyến khích động hoạt động giám định, cũng như phát triển đội ngũ giám định viên. Qua đó phát triển bền vững đội ngũ giám định viên vừa mang tính kế thừa.

b. Tác động tiêu cực. Không.

3.4. Tác động về thủ tục hành chính

Không làm phát sinh thủ tục hành chính.

3.5. Tác động về giới

Không phát sinh quan hệ về giới.

3.6. Tác động đối với hệ thống pháp luật

a. Tác động tích cực

Thể chế hóa quy định tại khoản 3 Điều 38 Luật Giám định tư pháp năm 2012 (được sửa đổi, bổ sung năm 2020) quy định: *“Bộ, cơ quan ngang bộ, Hội đồng nhân dân cấp tỉnh căn cứ vào khả năng, điều kiện thực tế và thẩm quyền của mình quy định chế độ chính sách khác để thu hút chuyên gia, tổ chức có năng lực tham gia hoạt động giám định tư pháp”*, từng bước hoàn thiện thể chế về công tác giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh.

b. Tác động tiêu cực. Không.

4. Kiến nghị giải pháp lựa chọn

Qua phân tích đánh giá các tác động của chính sách, mặt tích cực và tiêu cực của chính sách, Sở Tư pháp đề xuất lựa chọn tham mưu UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết *“Quy định mức hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Bình Phước”*.

III. LẤY Ý KIẾN

1. Dự thảo Báo cáo đánh giá tác động của chính sách được gửi lấy ý kiến của các tổ chức, cơ quan, đơn vị có liên quan; đồng thời, đăng tải trên cổng thông tin điện tử của tỉnh, đề các tổ chức, cá nhân tham gia đóng góp ý kiến.

2. Ý kiến góp ý của các tổ chức, cơ quan, đơn vị được thể hiện bằng văn bản. Sở Tư pháp là cơ quan chủ trì soạn thảo tổ chức lấy ý kiến; tổng hợp, tiếp thu, giải trình các ý kiến góp ý và hiệu chỉnh dự thảo, hồ sơ để gửi cơ quan có thẩm quyền thẩm định trước khi trình Ủy ban nhân dân tỉnh.

IV. GIÁM SÁT VÀ ĐÁNH GIÁ

1. Sở Tư pháp là cơ quan chủ trì tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh triển khai thực hiện Nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh ***“Quy định mức hỗ trợ cho giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc; người giúp việc cho giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Bình Phước.”*** định kỳ báo cáo kết quả thực hiện về UBND tỉnh và Hội đồng nhân dân tỉnh.

2. Hội đồng nhân dân tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và các tổ chức thành viên; Thường trực HĐND tỉnh, các Ban Hội đồng nhân dân tỉnh, Đại biểu HĐND tỉnh chỉ đạo, giám sát việc triển khai thực hiện Nghị quyết./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Các Sở, ban, ngành cấp tỉnh;
- Công an tỉnh;
- Sở Y tế;
- LĐVP; UBND tỉnh;
- Lưu: , VT, KGVX.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH